RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 229.578 van 16 december 2014
in de zaak A. 214.209/XII-7770

In zake: de NV BESIX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bettina Poelemans
kantoor houdend te 9051 Sint-Denijs-Westrem
Kortrijksesteenweg 1144 G
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de NV WATERWEGEN EN ZEEKANAAL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Christophe Lenders en Joris Wouters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partijen:

1. de NV ARTES ROEGIERS
2. de NV HERBOSCH KIERE
3. de NV HYE

samen vormend een tijdelijke handelsvennootschap
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Carlos De Wolf
kantoor houdend te 9680 Maarkedal
Etikhovestraat 6
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 12 november 2014, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van "[d]e beslissing van de NV Waterwegen en Zeekanaal van ongekende datum,

waarbij werd beslist om de overheidsopdracht 'Zeeschelde R.O. te Antwerpen – Project Herinrichting Scheldekaaien – Uitvoeringsfase. Kaaimuurstabilisatie Zone Nieuw Zuid (d'Herbouvillekaai en Ledeganckkaai)', ingevolge een open offerteaanvraag voor de aanneming van werken, te gunnen aan de THV Roegiers – Herbosch Kiere – Hye, […] voor een bedrag van 47 945 806,47 euro excl. BTW als de inschrijver die de meest voordelige en regelmatige offerte heeft ingediend, waarbij beslist werd om de offerte van [de nv Besix] als substantieel onregelmatig te weren nu zij er niet in slaagt het vermoeden van abnormale lage inschrijvingsprijzen op een afdoende wijze te weerleggen, en waarbij ook de offerte van de TV MBG – Dredging International wel regelmatig werd verklaard".

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Met een verzoekschrift van 24 november 2014 hebben de nv Artes Roegiers, de nv Herbosch Kiere en de nv Hye gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 december 2014, om 10.00 uur.

Kamervoorzitter Dierk Verbiest heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bettina Poelemans, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaten Christophe Lenders en Simon Verhoeven, die verschijnen voor de verwerende partij, en advocaten Carlos De Wolf en Charlotte De Wolf, die verschijnen voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur Luc Vermeire heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verwerende partij schrijft, via de afdeling Zeeschelde, een open offerte-aanvraag uit voor een opdracht van werken, in de aankondiging genoemd "Zeeschelde R.O. te Antwerpen. Project Herinrichting Scheldekaaien. Uitvoeringsfase. Kaaimuurstabilisatie Zone Nieuw Zuid (d'Herbouvillekaai en Ledeganckkaai)".

Uit het dossier blijkt dat de geraamde waarde van de opdracht de Europese drempelwaarde ruim overschrijdt.

3.2. De opdracht wordt op 15 oktober 2013 aangekondigd in het Bulletin der Aanbestedingen en op 17 oktober 2013 in het Publicatieblad van de Europese Unie. Kennisgevingen van aanvullende informatie, informatie over een onvolledige procedure of rectificatie, en telkens ook een nieuwe aankondiging, worden bekendgemaakt in het Bulletin der Aanbestedingen van 17 oktober 2013, 24 oktober 2013 en 14 november 2013. Deze aanvullende informatie wordt eveneens bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie van 22 oktober 2013, 29 oktober 2013 en 19 november 2013.

Naar wat de verzoekende partij uiteenzet in haar verzoekschrift, herneemt het rechtszettingsbericht van 14 november 2013 het overgrote deel van haar opmerkingen bij het bestek zoals aan de verwerende partij meegedeeld in een vragenlijst van 7 november 2013.

3.3. Het toepasselijke bestek nr. 16EI/13/25 bevat in deel B een omstandige technische beschrijving van de opdracht.

De gunningscriteria (bestek, blz. 19-23) zijn "het Offertebedrag (maximum 60 punten)", en "De kwaliteit van het plan van aanpak (maximum 40 punten)". Dit laatste criterium is voorts opgedeeld in subgunningscriteria met

volgende weging: 1° kwaliteit van het plan van aanpak voor de afbraak van de historische kaaimuur inclusief de stalen funderingscaissons (10 punten), 2° kwaliteit van het plan van aanpak voor het grondverzet (10 punten), 3° kwaliteit van het plan van aanpak voor het inbrengen van de combiwanden en damwanden (15 punten) en 4° kwaliteit van het plan van aanpak voor de realisatie van de bouwput achter de ankerwand (5 punten).

3.4. De opening van de offertes vindt plaats op 25 november 2013. De verzoekende partij, de thv Artes Roegiers – Herbosch-Kiere – Hye, de thv MBG-Dredging International en de nv Denys dienen elk een offerte in.

3.5. In het beoordelingsverslag van 24 april 2014, opgesteld door een beoordelingscommissie bestaande uit drie personeelsleden van de afdeling Zeeschelde waaronder de met het dossier belaste projectingenieur en "voor het technische luik" aangevuld met een ingenieur van de afdeling Geotechniek en een projectingenieur van de nv Scheepvaart, worden alle inschrijvers geselecteerd en worden na nazicht van de rekenkundige bewerkingen en verbetering van de offertes de offerteprijzen, btw niet inbegrepen, als volgt vastgesteld:

- de thv Artes Roegiers–Herbosch Kiere–Hye 47.945.806,47 euro
- de nv Besix 42.672.215,73 euro
- de nv Denys 58.307.825,09 euro
- de thv MBG-Dredging International 56.554.990,70 euro.

Alle offertes worden regelmatig verklaard behalve de offerte van de verzoekende partij nu zij er niet in slaagt het vermoeden van abnormale eenheidsprijzen op een afdoende wijze te weerleggen, en de offerte van de nv Denys omdat deze luidens het advies van de veiligheidscoördinator niet regelmatig is betreffende de aspecten veiligheid en gezondheid.

Uit dit beoordelingsverslag en het administratief dossier blijkt dat eerder een omstandig prijsonderzoek is gebeurd met vragen tot prijsverantwoording aan onder meer de verzoekende partij – tot driemaal toe –, met interne

adviezen, met adviezen van de afdeling Technische Ondersteuning (hierna: ATO) en met externe juridische adviezen.

3.6. De voorzitter van de raad van bestuur en de gedelegeerd bestuurder van de verwerende partij ondertekenen een niet gedateerde "[g]emotiveerde gunningsbeslissing" waarbij de opdracht wordt gegund aan de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye. Verwezen wordt naar het beoordelingsverslag van 24 april 2014, dat "als bijlage bij deze beslissing is gevoegd en er integraal deel van uitmaakt" en waarvan "de motivering en het besluit […] geheel wordt onderschreven".

3.7. Met een blijkbaar aangetekend verzonden brief gedateerd 28 oktober 2014 en met een e-mail van die datum deelt de verwerende partij aan de verzoekende partij mee dat haar offerte onregelmatig is bevonden en werd geweerd. Voor de motieven wordt verwezen naar het als bijlage gevoegde uittreksel van de gemotiveerde gunningsbeslissing, in feite uit het voormelde gunningsverslag van 24 april 2014. Er wordt vermeld dat een wachttermijn van 15 kalenderdagen in acht zal worden genomen.

Tegelijk wordt de voormelde gemotiveerde gunningsbeslissing met dat gunningsverslag (met weglating van bepaalde passages) meegedeeld aan de gekozen inschrijver en de thv MBG-Dredging International en wordt aan de nv Denys meegedeeld dat haar offerte werd geweerd met verwijzing naar de motieven daartoe in het als bijlage gevoegde uittreksel van de gemotiveerde gunningsbeslissing, in feite uit het voormelde gunningsverslag van 24 april 2014.

3.8. Bij e-mail van 3 november 2014 vraagt de verzoekende partij in het kader van de wetgeving openbaarheid van bestuur om de volledige gunningsbeslissing alsook de volledige adviezen van ATO te mogen ontvangen.

Op woensdag 5 november 2014 ontvangt zij de gemotiveerde gunningsbeslissing met bijhorend beoordelingsverslag en brieven en adviezen van ATO van 29 november 2013, van 16 december 2013 en van 13 februari 2014, waarbij in deze documenten diverse passages betreffende de offertes van de andere inschrijvers onleesbaar zijn gemaakt.

Diezelfde dag nog vraagt zij bijkomende stukken op zoals de diverse adviezen van de eigen administratie en de notulen van de diverse raden van bestuur aangaande deze opdracht, en het verslag van de technische beoordelingscommissie met de beoordeling van de inschrijvers inzake het plan van aanpak.

Bij e-mail van 14 november 2014 antwoordt de verwerende partij dat in het kader van de openbaarheid van bestuur op deze bijkomende vragen niet meer kan worden ingegaan gelet op de inmiddels bij de Raad van State ingediende vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

IV. Tussenkomst

4. De verzoekende partijen tot tussenkomst blijken voordeel te halen uit de bestreden beslissing en hebben er belang bij dat de vordering wordt afgewezen. Bijgevolg moet hun verzoek worden ingewilligd.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

5.1. Bij telefax en aangetekende brief van 2 december 2014 dient de verzoekende partij een aanvullende nota in.

5.2. De procedureregeling voorziet niet in de neerlegging van dergelijke aanvullende nota, niet voorafgaand aan of op de terechtzitting, noch heeft de Raad van State om een dergelijk stuk verzocht. In principe dient een aanvullende nota buiten het debat te worden gehouden tenzij in dat stuk nieuwe gegevens worden aangebracht die de indiener ervan niet eerder kon aanvoeren en eventueel decisief kunnen zijn voor de beslechting van de zaak.

In de huidige stand van het geding blijkt echter niet dat de verzoekende partij vóór het indienen van het administratief dossier – op 24 november 2014 – kennis had van de gegevens en stukken waarnaar zij thans verwijst. In haar aanvullende nota betwist zij ook de ingeroepen vertrouwelijkheid van aanvullende stukken, pas meegedeeld met een brief van 26 november 2014. Een aantal daarvan zoals de interne adviezen en de notulen van de

verschillende raden van bestuur lijken door de verzoekende partij wel reeds opgevraagd op 5 november 2014 maar werden blijkens een antwoord van de verwerende partij op 14 november 2014 niet meegedeeld omdat intussen – op 12 november 2014 – een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid was ingediend.

De bijkomende argumentatie inzake dit eerste middel kon dan ook, zo lijkt, in beginsel niet reeds in het verzoekschrift worden geformuleerd, behoudens enkele elementen zoals zal blijken uit de beoordeling van het middel. Ook de vraag of dit decisief kan zijn voor de oplossing van de zaak, wordt besproken bij de beoordeling van het middel.

Indien een middel al zou mogen worden aangebracht in een pleitnota of ter terechtzitting, mag zulks, ook al is het middel van openbare orde, enkel gebeuren indien de daarin aangevoerde onrechtmatigheid evident lijkt en bijgevolg over alle aspecten ervan debat gevoerd kan worden ter terechtzitting. De vraag of de bijkomende argumentatie inzake dit eerste middel aan die laatste voorwaarde voldoet, valt samen met het onderzoek van het ernstig karakter ervan.

Tevens lijkt te kunnen worden verwacht dat dergelijke nota met een nieuw middel of een bijkomende argumentatie bij een middel zo spoedig mogelijk na kennisname van de gegevens waarop dat nieuw middel of die bijkomende argumentatie steunt aan de Raad van State en de verwerende partij wordt bezorgd.

Te dezen werden de stukken waarop de bijkomende argumentatie inzake het eerste middel steunt, opgenomen in het administratief dossier dat op 24 november 2014 bij de Raad van State werd ingediend en werd de aanvullende nota meegedeeld bij telefax en aangetekende brief van 2 december 2014. Mede gelet op de omvang van het administratief dossier en nu deze stukken in feite ook reeds ruim vóór het indienen van het verzoekschrift werden opgevraagd en nu het slechts gaat om een eerder beperkte bijkomende grief in het kader van het eerste middel, lijkt te dezen in beginsel niet onredelijk lang gewacht.

De aanvullende nota wordt tot het debat toegelaten, beslissing waartegen de verwerende partij en de tussenkomende partijen, daaromtrent bevraagd, zich niet verzetten.

VI. Vertrouwelijkheid van de stukken

6. Het optredend lid van het auditoraat heeft de stukken van alle partijen nagezien en kennis genomen van de betwistingen rond de vertrouwelijkheid ervan. In zijn mondeling advies ter terechtzitting concludeert hij onder meer wat volgt.

> Te dezen kan worden vastgesteld dat deze stukken waarvan de vertrouwelijke behandeling door de verzoekende partij respectievelijk de verwerende partij wordt gevraagd voldoende afzonderlijk zijn neergelegd, dat de vertrouwelijkheid ervan uitdrukkelijk is aangegeven en vermeld in de inventaris en dat de motieven voor die vraag worden weergegeven in het verzoekschrift respectievelijk de inventaris bij het administratief dossier.
>
> De Raad van State oordeelde reeds herhaaldelijk dat het niet raadzaam lijkt om reeds in een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid – en dus zonder diepgaand onderzoek – de vertrouwelijkheid te lichten, wegens de dreiging daardoor ingrijpende en niet omkeerbare gevolgen voor het zakengeheim van de betrokken inschrijver te bewerkstelligen.
>
> In de huidige stand van het geding en daargelaten de vraag of de motivering van de verwerende partij dat de voormelde stukken aangemerkt met één of twee sterretjes van het administratief dossier "mogelijks" bedrijfsgeheimen bevatten, een afdoende motivering is, nu daarmee niet wordt geconcretiseerd dat en waarom deze stukken dergelijke geheimen bevatten of welke dit zijn en daargelaten de vraag of bijvoorbeeld offertes wel volledig vertrouwelijk kunnen zijn, en daargelaten de vaststelling dat enkele van de door de verwerende partij als vertrouwelijk voorgelegde stukken, bedoeld zijn stuk 3a en stuk 47 c, door de verzoekende partij zonder meer als niet vertrouwelijk stuk 9 respectievelijk 11 bij het verzoekschrift werden gevoegd, lijkt op het eerste gezicht te kunnen worden aangenomen dat deze stukken inzake de prijzen en/of het plan van aanpak vertrouwelijke informatie kunnen bevatten, waarvan de openbaarmaking de rechtmatige commerciële belangen van de overige inschrijvers kan schaden, alsook de eerlijke mededinging. Dit geldt des te meer nu de verzoekende partij en de tussenkomende partijen zelf hun eigen offerte en de verzoekende partij ook haar prijsverantwoordingen als volledig vertrouwelijk beschouwen. Zij kunnen dan bezwaarlijk betwisten

dat vergelijkbare informatie van de andere inschrijvers door de verwerende partij als vertrouwelijk wordt aangemerkt.

Binnen het beperkt onderzoek dat ter zake in een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid mogelijk is blijkt niet evident dat dit niet ook het geval is voor de aanvullende stukken waarvan uiteindelijk nog de vertrouwelijke behandeling ten opzichte van de verzoekende partij wordt gevraagd. In het licht van de andere stukken van het dossier waarvan zij inzage heeft en waarvan zij, zo lijkt, de belangrijkste met name het deels gedeconfidentialiseerd volledig beoordelingsverslag, de adviezen van ATO van 29 november 2013, 19 december 2013 en 13 februari 2014 al vóór het indienen van het verzoekschrift ontving, blijkt minstens niet *prima facie* waarom haar rechten van verdediging en recht op eerlijk proces zouden zijn geschonden, in de zin dat zij zich niet afdoende zou kunnen verdedigen tegen de bestreden beslissing door de vertrouwelijke behandeling van deze overblijvende stukken. Het tegendeel blijkt veeleer uit het zeer omstandig verzoekschrift.

De tussenkomende partij betwist in ieder geval niet de ingeroepen vertrouwelijkheid van al deze stukken ten opzichte van haar.

Wat betreft de stukken van het administratief dossier aangeduid met ° en waarvan de verzoekende partij de ingeroepen vertrouwelijkheid betwist zijn deze volgens de verwerende partij vertrouwelijk nu ze de individuele mening van met hun naam vermelde bestuursleden bevatten, de vrijgave daarvan hun persoonlijke levenssfeer zou aantasten en deze individuele overwegingen en welke persoon ze ventileerde alleszins geen invloed hebben op de beslissingen te nemen door de raad van bestuur als college, kan worden opgemerkt dat daarvan thans ook een gedeconfidentialiseerde versie is overgemaakt. De verzoekende partij toont in dat licht niet *prima facie* aan dat haar recht op eerlijk proces en haar rechten van verdediging zijn geschonden doordat de volledige stukken voorlopig niet ter inzage worden gegeven.

Aangezien te dezen de voormelde stukken, waarvoor de vertrouwelijke behandeling wordt gevraagd en in de huidige stand van het geding aanvaard, volledig werden meegedeeld aan de Raad van State, kan de Raad deze voorts zelf wel in zijn beoordeling betrekken.

Wat betreft de offerte van de tussenkomende partijen gevoegd bij hun verzoekschrift, dient te worden vastgesteld dat zij de vraag tot vertrouwelijke behandeling daarvan niet motiveren. In het licht van voormeld artikel 26 van de wet van 17 juni 2013 ‘betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten’ en de gelijke behandeling van de inschrijvers en gelet op de vraag van de verwerende partij tot vertrouwelijke behandeling van de bij het administratief dossier gevoegde offertes en de vraag van de verzoekende partij tot vertrouwelijke

behandeling van (onder meer) haar offerte, wordt in de huidige stand van het geding ook dat stuk 12 bij het verzoekschrift tot tussenkomst als vertrouwelijk beschouwd.

In de mate waarin hierna bij bespreking van de middelen stukken ter sprake komen die door de partijen als vertrouwelijk worden bestempeld en waarvan die vertrouwelijkheid *prima facie* wordt aanvaard, wordt enkel de inhoud ervan weergegeven zoals deze blijkt uit het verzoekschrift, de nota of het verzoekschrift tot tussenkomst en waarbij zij dus in die mate zelf de door hen ingeroepen vertrouwelijkheid van de bedoelde stukken hebben gelicht, dan wel enkel de *prima facie* niet vertrouwelijke draagwijdte ervan.

De Raad van State sluit zich aan bij deze conclusies. Er zijn bijgevolg geen stukken waarvan de vertrouwelijkheid wordt gelicht.

VII. De schorsingsvoorwaarden

7.1. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

7.2. Te dezen is evenwel ook de wet van 17 juni 2013 ‘betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten’ van toepassing.

Krachtens artikel 15, eerste lid, van die wet kan de uitvoering worden geschorst van de thans bestreden beslissing in aanwezigheid van een ernstig middel of een klaarblijkelijke onwettigheid.

Overeenkomstig artikel 15, tweede lid, echter wordt de vordering tot schorsing voor de Raad van State uitsluitend ingesteld volgens een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Er dient te dezen dan ook enkel nog te worden onderzocht of minstens één ernstig middel wordt aangevoerd, dan wel een klaarblijkelijke onwettigheid aanwezig is, die de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan verantwoorden.

VIII. Onderzoek van de middelen

8.1. Een middel dat in een schorsingsvordering wordt aangebracht dient, om als ernstig te kunnen worden aangemerkt, dermate duidelijk te zijn dat het bij de eerste lezing meteen aannemelijk is dat daarop een nietigverklaring kan worden gesteund, zonder dat een doorgedreven onderzoek van het middel noodzakelijk is. In een schorsingsprocedure die, zoals de huidige, dan nog is ingeleid bij uiterst dringende noodzakelijkheid, is zulks des te meer het geval, omdat het onderzoek van de Raad van State in die procedure uiterst snel moet kunnen verlopen.

Vanuit die optiek is het problematisch dat de verzoekende partij te dezen in het deel III “Ernstige Middelen” van het verzoekschrift weliswaar slechts drie middelen opwerpt maar dat alvast in het eerste middel dan wel diverse onderdelen kunnen worden ontwaard en elk middel bestaat uit een algemene formulering met telkens een opsomming van een groot aantal en vaak dezelfde geschonden geachte rechtsregels en beginselen en een korte, en zeker voor het eerste middel zeer algemene samenvatting, telkens gevolgd door een toelichting die de eigenlijke concrete argumentatie bevat waaruit wordt afgeleid dat die rechtsregels en beginselen zouden zijn geschonden. Aldus worden de middelen uiteindelijk over 37 bladzijden toegelicht – het eerste middel alleen al over 25 bladzijden, en worden in die toelichting tal van grieven, soms onder-geschikt, ontwikkeld, die echter niet steeds telkens meer duidelijk in verband

worden gebracht met de talrijke geschonden geachte rechtsbepalingen en -beginselen.

Dergelijke werkwijze, waarbij middelen worden aangebracht die de Raad van State ertoe noodzaken zelf terug te grijpen, vanuit een uitvoerige toelichting, naar een soms grote reeks geschonden geachte rechtsbepalingen en -beginselen, maakt het moeilijk om bij het vereiste snelle onderzoek het ernstig karakter van op die wijze ontwikkelde middelen vast te stellen.

Van de Raad van State mag in die omstandigheden niet worden verwacht dat hij elke mogelijke grief opmerkt en beoordeelt. Om al deze redenen kan het onderzoek van de middelen hierna ook niet anders dan beperkt zijn.

8.2. Omgekeerd kan worden vastgesteld dat de werkwijze van de verzoekende partij aanleiding gaf tot een zeer omstandige nota vanwege de verwerende partij, waarin op bladzijden 22 tot 60 wordt geantwoord op deze middelen. Zeker nu deze repliek moet worden gelezen samen met de antwoorden van de tussenkomende partijen, kan ook het onderzoek van dit verweer niet anders dan beperkt zijn en zal, wanneer een middel of onderdeel reeds om een bepaalde reden of redenen niet ernstig is, niet nader worden ingegaan op de juistheid en of relevantie van andere punten van verweer.

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

9. In een eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 25 van de wet van 15 juni 2006 ‘overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten’ (hierna: de wet van 15 juni 2006), van de artikelen 21 en 95 van het koninklijk besluit van 15 juli 2011 ‘plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren’ (hierna: het koninklijk besluit van 15 juli 2011), van artikel 4 en artikel 5, 8°, van de wet van 17 juni 2013

‘betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten’ (hierna: de wet van 17 juni 2013), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen’ (hierna: de wet van 29 juli 1991), van de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Zij vat dit middel vervolgens als volgt samen:

> “23. De beslissing van de verwerende partij om de offerte van verzoekster, niettegenstaande haar zeer grondige, gedetailleerd onderbouwde en concreet gestaafde prijsverantwoordingen, toch als substantieel onregelmatig te weren nu zij er niet in zou zijn geslaagd om het vermoeden van abnormaal lage inschrijvingsprijzen op een afdoende wijze te weerleggen, schendt de in het middel aangehaalde wettelijke bepalingen en algemene beginselen.
> De in het beoordelingsverslag opgenomen motivering die ten grondslag ligt van die beslissing, maakt geen afdoende en behoorlijk draagkrachtige en deugdelijke motivering uit, want is gesteund op veronderstellingen, beweringen en argumenten die in feite dan wel in rechte onjuist zijn, en niet naar behoren zijn bewezen. Tevens blijkt dat de verwerende partij de prijsverantwoordingen van de verzoekende partij kennelijk niet op een zorgvuldige wijze heeft onderzocht en dat haar beoordeling de grenzen van de redelijke beoordeling te buiten gaat.
> Vermits de beslissing tot onregelmatigverklaring van de offerte van verzoekster aldus niet wettig is tot stand gekomen, want de ingeroepen wettelijke bepalingen en algemene rechtsbeginselen schendt, is het ook niet langer zeker dat de opdracht wettig werd gegund aan de inschrijver met de economisch voordeligste offerte, wat ook een schending uitmaakt van artikel 25 Overheidsopdrachtenwet.”

Dit middel wordt vervolgens zeer omstandig toegelicht.

Beoordeling

10. De gemotiveerde gunningsbeslissing zoals in het administratief dossier medegedeeld vermeldt hetgeen volgt:

> “5. Prijsonderzoek

Het zgn. ‘wettelijk vermoeden van abnormaal totaal offertebedrag’ (art. 99 § 2 van het KB plaatsing dd. 15/07/2011) geldt in deze niet, aangezien het een open offerteaanvraag betreft.
Door de aanbestedende overheid en door de afdeling Algemene Technische Ondersteuning (‘ATO’) werd evenwel een gedetailleerd prijsonderzoek uitgevoerd. Dit gedetailleerd prijsonderzoek werd gevoerd, parallel met de beoordeling van de gunningscriteria van de ingediende offertes. Aan alle inschrijvers werd voor een aantal posten een prijsverantwoording op basis van art. 21 van het KB Plaatsing dd. 15.07.2011 gevraagd. […]
Aan inschrijver 2, Besix NV, Gemeenschappenlaan 100, 1200 Brussel, werd op 2 december 2013 een prijsverantwoording gevraagd op basis van art. 21 van het KB Plaatsing dd. 15.07.2011. De door de aannemer in december 2013 ingediende prijsverantwoording werd beoordeeld door de aanbestedende overheid en door de diensten van ATO.
De analyse van ATO is samengevat als volgt:
• De inschrijver hanteert in zijn offerte prijzen voor de levering van een aantal types damplanken en buispalen, die aanzienlijk lager zijn dan het gemiddelde van alle inschrijvers voor de betreffende posten. ATO meent dat de inschrijver nalaat om aan te tonen dat zijn inschatting van het nog te boeken onderhandelingsresultaat, realistisch is. Bovendien schat ATO de kans dat een dergelijk prijsvoordeel kan gerealiseerd worden op een markt met wereldwijd slechts een handvol grote spelers, als uiterst miniem tot onbestaande in.
• Daarnaast stelde ATO vast dat in de prijsverantwoording voor enkele andere posten uurtarieven voor arbeiders werden gehanteerd die lager liggen dan het minimumloon voor de vereiste categorie arbeiders voor het betreffende type werk. Met betrekking tot deze posten stelde ATO eveneens vast dat de gehanteerde tarieven voor inzet van materieel (inclusief brandstofverbruik en exclusief AKW) als zeer laag worden ingeschat. Op basis van een vergelijking met de tarieven die worden berekend met de CMK2003 methode, komt ATO bovendien tot de stelling dat de prijzen voor brandstofverbruik die in de betreffende posten worden toegepast, onrealistisch laag zijn.
• Wat betreft het hanteren van recuperatiewaarden voor materialen die de inschrijver in enkele posten toepast, merkt ATO op dat deze recuperatiewaarden niet worden gestaafd.
• Voor de post m.b.t. het leveren van natuursteen is ATO van mening dat de inschrijver nalaat te specifiëren welk type natuursteen hij zal leveren en nalaat om te verklaren waar de uitzonderlijk lage kostprijs voor de aankoop van dit materiaal vandaan komt.
• Tot slot is ATO van oordeel dat de inschrijver te grote risico’s neemt opdat de door hem opgegeven marge voor winst en risico zou volstaan.
ATO adviseerde daarom om de inschrijver te weren voor deze opdracht.
Naar aanleiding van de analyse van ATO en het weerhouden van het vermoeden van abnormale prijzen, heeft de aanbestedende overheid beslist om de inschrijver, verder, om prijsverantwoording te verzoeken.

Deze ingediende prijsverantwoording werd door ATO onderzocht. ATO formuleerde hieromtrent volgend advies:
• Met betrekking tot de staalprijzen wijst ATO erop dat er geen offerte of officiële overeenkomst voorligt, doch enkel een e-mail.
• Omtrent de argumenten die de aannemer formuleert als reden voor de lage verkoopprijs, stelt ATO dat deze argumenten lijken te verwijzen naar meer ingrijpende aanpassingen aan de volgens de opdrachtdocumenten te leveren producten, dan de elementen die de inschrijver hieromtrent vermeldt in de prijsverantwoording. Daarnaast stelt ATO onder meer ook dat er in het prijsaanbod van de leverancier bepaalde zaken niet worden vermeld die echter reeds in de aangeboden prijs ingerekend dienen te zijn indien naderhand enige kostenoptimalisatie kan gerealiseerd worden, Daarnaast meldt ATO dat de argumentatie zoals geformuleerd in hun eerder advies van toepassing blijft.
• Met betrekking tot de uurlonen meldt ATO dat de door de aannemer verstrekte detailberekening sterkt afwijkt van de samenstelling van de sociale lasten zoals vermeld op de website van de Bouwkroniek. ATO besluit dan ook op basis van haar analyse dat de detailberekening van de inschrijver niet de volledige loonkost omvat. ATO verwijst in haar advies nogmaals naar haar eerder advies over de vergoeding van werkkrachten aan minimumlonen.
Daarnaast merkt ATO ook nog op dat het contract met de onderaannemer dat wordt toegevoegd ter staving van de uurtarieven, niet is ondertekend.
• ATO merkt op dat, hoewel de door de aannemer geformuleerde redenering mogelijk een verklaring kan zijn voor het lage prijsniveau in de posten betreffende de recuperatiewaarde van materiaal, hij op de vlakte blijft wat betreft de benodigde hoeveelheden op de verschillende aangehaalde werven, en de uitvoeringsperiodes van diezelfde werven in vergelijking met de vermoedelijke uitvoeringsperiode van deze opdracht.
ATO besluit dan ook dat de inschrijver er via zijn verantwoording in is geslaagd om een aantal vraagtekens omtrent de prijsvorming in enige mate weg te werken, maar anderzijds haar standpunt moet behouden dat de verantwoording in zijn geheel onvoldoende is om het algemeen vermoeden van abnormaal lage eenheidsprijzen te weerleggen.
ATO besluit dat de offerte als substantieel onregelmatig te aanzien is, omwille van abnormaal lage eenheidsprijzen.
Na gedetailleerd en grondig onderzoek van de door de aannemer aangeleverde informatie, de ingediende prijsverantwoordingen, alsook de adviezen van ATO, is de aanbestedende overheid tot de beslissing gekomen dat het advies van ATO - de voor de Vlaamse overheid aangewezen instantie voor de beoordeling van de prijzen -, te volgen is. De aanbestedende overheid maakt zich dit advies eigen en treedt het bij. Meer bepaald is de aanbestedende overheid van mening dat:
• Het vermoeden van abnormaal lage eenheidsprijzen voor een aantal buispalen en damplanken door de aannemer niet wordt weerlegd. Meer bepaald oordeelt de aanbestedende overheid dat het onvoldoende verantwoord is waarom het toepassen van de ‘design optimizations’, die door de inschrijver worden omschreven als kleinere aanpassingen zoals

het voorzien van één of meerdere manipulatieaanpassingen, hoeksloten, injectiebuisjes en dergelijke de reden zijn voor de uitzonderlijk lage verkoopprijs.
• Bovendien is het voor de aanbestedende overheid ook onvoldoende aangetoond dat dergelijke 'design optimizations' aan de staalproducten zouden toe laten om stockmaterialen toe te passen. Temeer daar de in het bestek opgelegde buispalen van een eerder uitzonderlijk formaat zijn.
• Met betrekking tot de uurlonen is de aanbestedende overheid van mening dat de door de aannemer aangeleverde informatie niet overtuigend is om het vermoeden van abnormaal lage uurtarieven te weerleggen. Zo blijkt uit de aangeleverde informatie niet dat er voldoende rekening werd gehouden met een gevarieerde samenstelling van het team arbeiders, terwijl het wel aannemelijk is dat in de praktijk ook zal worden gewerkt met arbeiders met meer ervaring en verantwoordelijkheid (meestergasten en ploegbazen), die meer zullen verdienen dan het minimumbarema.
• Wat betreft de motivatie van de uurtarieven voor inzet van materieel aan de hand van een offerte van een onderaannemer, worden elders in deze offerte uurloonkosten van arbeiders vermeld die beduidend hoger liggen dan de door de inschrijver in zijn prijsverantwoording vermelde uurloonkost. Ook deze stukken kunnen volgens de aanbestedende overheid het vermoeden van abnormaal lage uurtarieven dus niet weerleggen.
De aanbestedende beslist aldus dat de offerte van Besix nv als substantiel onregelmatig te weren is nu de inschrijver er niet in slaagt het vermoeden van abnormaal lage inschrijvingsprijzen op een afdoende wijze te weerleggen."

11. In het middel gaat de verzoekende partij ervan uit dat de motieven om tot dit besluit te komen een aantal motieven en argumenten zijn die ATO op 13 februari 2014 nog formuleerde na het onderzoek van de eerste en tweede prijsverantwoording, nu de verwerende partij in het beoordelingsverslag stelt "dit" advies bij te treden, en daarnaast nog de motieven die de verwerende partij vervolgens zelf formuleert. De samenvattende analyse die ATO op 19 december 2013 maakte naar aanleiding van enkel de eerste prijsverantwoording ligt volgens haar kennelijk niet ten grondslag van de bestreden beslissing en is ook achterhaald door de daaropvolgende prijsverantwoordingen.

12. In de huidige stand van het geding kan worden vastgesteld dat de verwerende partij in het beoordelingsverslag van 24 april 2014 verwijst naar de adviezen van ATO over de prijsverantwoordingen, dit kunnen dan enkel de adviezen van 19 december 2013 en 13 februari 2014 zijn, die zij telkens in een

aantal bullets weergeeft, en vervolgens stelt dat zij "Na gedetailleerd en grondig onderzoek van de door de aannemer aangeleverde informatie, de ingediende prijsverantwoordingen, alsook de adviezen van ATO", "tot de beslissing [is] gekomen dat het advies van ATO – de door de Vlaamse overheid aangewezen instantie voor de beoordeling van de prijzen- te volgen is", "zich dit advies eigen [maakt] en […] het bij[treedt]. In de huidige stand van het geding wordt aangenomen dat met het enkelvoudig woord "dit" niet noodzakelijk enkel verwezen is naar het tweede advies van ATO maar veeleer naar de algemene strekking van de advisering om die offerte te weren.

Met de verwerende partij lijkt te kunnen worden aangenomen dat de beslissing tot weren aldus niet enkel steunt op die "meer bepaald" opgesomde motieven, maar ook op de overige vermelde motieven van ATO die ten grondslag liggen aan haar adviezen van 19 december 2013 en 13 februari 2014 om de offerte van de verzoekende partij te weren.

Er wordt in de huidige stand van het geding dan ook van uitgegaan dat de beslissing tot het weren van de offerte van de verzoekende partij steunt op het geheel van de in het gunningsverslag vermelde motieven.

Beoordeling van het motief inzake de eenheidsprijzen voor stalen buispalen en damplanken.

13. De verzoekende partij voert een aantal grieven aan omtrent dit motief. Ter terechtzitting heeft het auditoraat in zijn mondeling advies deze grieven onder meer als volgt in hun essentie afgelijnd en besproken.

> 1. In een *eerste grief* betoogt de verzoekende partij dat het uitgangspunt van de verwerping van haar prijsverantwoording verkeerd is, namelijk dat de lage eenheidsprijzen het gevolg zijn van het gebruik van stockmaterialen gepaard met "design optimization". Het is immers zo dat blijkens de prijsverantwoordingen van 12 december 2013 en 29 januari 2014 het haar positie op de markt en belangrijke commerciële relatie met Arcelor Mittal zijn die geleid hebben tot de exclusieve en uitzonderlijke prijs.

In de huidige stand van het geding kan worden vastgesteld dat de verzoekende partij in haar prijsverantwoording ter verantwoording van haar eenheidsprijzen inderdaad omstandig ingaat op haar eigen commerciële positie en wijze van bevoorrading die haar toelaat gunstige prijzen te bekomen van Arcelor, maar tegelijk ook op de mogelijkheid van "design optimization". Het lijkt dan ook logisch, en misschien zelfs vereist dat het bestuur dit element onderzoekt. Evenmin lijken ATO of de verwerende partij te oordelen dat de prijsverantwoording beperkt was tot "design optimization". Uit het dossier en het beoordelingsverslag blijkt voorts dat zij ook rekening hielden met de ingeroepen commerciële positie en wijze van bevoorrading – zo wordt aanvaard dat het niet inschakelen van traders een lagere prijs kan verantwoorden, maar dat ATO betwijfelt of dit van die aard is de voorgestelde lage prijs te verantwoorden.

Wat betreft het punt van "design optimization" en het gebruik van stockmaterialen met "design optimization", kan voorts worden vastgesteld dat ook Arcelor, in de e-mail met de te gebruiken "reference price levels" bij de tweede prijsverantwoording, en blijkens het middel een wezenlijk stuk in de prijsverantwoording, hierop wijst en verwijst naar het eerder succesvol leveren van "stock materials" gecombineerd met "design optimization". Aldus lijkt het volgens die e-mail zelf niet enkel de positie van de verzoekende partij op de markt die heeft geleid tot de voorgestelde "reference price levels", maar ook de ervaring met "design optimization".

2. In dit verband en in antwoord op de tweede grief, dat het gebruik van stockmaterialen met "design optimization" wel mogelijk zou zijn, kan in de huidige stand van het geding worden vastgesteld dat ATO inschat dat die "design optimization" zoals door de verzoekende partij zelf omschreven in haar prijsverantwoording, geen dermate groot effect kan hebben op de prijs dat dit de vermoedelijk abnormaal lage eenheidsprijs verklaart, noch dat deze wijzigingen zouden zorgen voor gebruik van stockmaterialen in plaats van projectspecifieke materialen, en dat ook de verwerende partij dit aanneemt.

In de mate dat de verzoekende partij in het middel opwerpt niet in te zien waarom wordt betwijfeld dat het gebruik van stockmateriaal gepaard gaande met "design optimization" mogelijk is, nu Arcelor toch niet de eerste de beste is en mede rekening houdende met het feit dat Arcelor Mittal bevestigt reeds meermaals op diverse belangrijke met naam genoemde projecten samen met de verzoekende partij te hebben gewerkt met het gebruik van stockmaterialen gepaard gaande met "design optimization", dient te worden vastgesteld dat nergens in de verantwoordingen concrete gegevens over die projecten lijken voorgelegd. Enkel in de berekeningsnota verwijst de verzoekende partij naar het project "Vijfde Havendok", maar de verzoekende partij concretiseert in het middel niet hoe daaruit blijkt dat gebruik van stockmaterialen met "design optimization" tegen de voorgestelde prijs en conform het bestek mogelijk zou zijn. Zoals afgeleid lijkt te kunnen worden uit de eerste en tweede

verantwoording zelf lijken de aanpassingen in die tabel meer te maken te hebben met het beter benutten van de boten voor het vervoer van damplanken en een herberekening van het benodigde aantal boten voor het vervoer van de buizen, enerzijds, en het lagere rendement voor het project Nieuw Zuid, anderzijds, wat blijkbaar de gemiddelde "plaatsingskost" sterk negatief beïnvloedde ten opzichte van het Vijfde Havendok; te dezen gaat het echter om de kost van levering.

In de huidige stand van het geding wordt bovendien vastgesteld dat uit het door de tussenkomende partijen voorgelegde uittreksel uit het bestek voor de opdracht Vijfde Havendok andere types buispalen lijken te zijn aangewend; zo lijkt de diameter bvb. lager (te dezen, volgens post 74 min. 1800, tegenover 1422).

In de mate dat de verzoekende partij argumenteert dat alleszins het beweerde "eerder uitzonderlijke" formaat van de buispalen zeker geen reden is om te twijfelen aan de mogelijkheid dat het gebruik van stock-materiaal gepaard gaande met "design optimization" mogelijk is, nu uit de bijlage 1 duidelijk blijkt dat Arcelor Mittal de opgelegde specificaties van het bestek in haar bezit heeft en zeer goed kent, met inbegrip dus van de vereiste formaten, leidt dit niet *prima facie* tot een andere conclusie. Daarin wordt inderdaad specifiek verwezen naar de "tender specifications" en zelfs meer specifiek naar de diverse posten met afmetingen van de buispalen, én bevestigt Arcelor Mittal dat de kwestieuze specificaties van de posten in haar bezit zijn, maar dit lijkt ook niet betwist. Evenmin blijkt hoe hieruit zonder meer volgt dat het bestuur niet mocht oordelen dat die prijs niet wordt verantwoord door "design optimization" zoals omschreven door de verzoekende partij. Dat de leverancier Arcelor Mittal is en niet de eerste de beste, volstaat niet *prima facie* om anders te oordelen.

In de mate dat volgens de verzoekende partij het formaat van deze buispalen niet zo uitzonderlijk is, want een gebruikelijk formaat bijvoorbeeld in offshore projecten, wordt dit niet aangetoond en evenmin waarom dit zou inhouden dat gebruik van stockmateriaal via "design optimization" te dezen wel mogelijk zou zijn, minstens de lage prijs zou verantwoorden. Een andere vraag is trouwens of dit, indien mogelijk, wel onderscheidend zou zijn voor de verzoekende partij.

Daargelaten het hoog technisch karakter van deze grief, lijken deze vaststellingen minstens *prima facie* te volstaan om aan te nemen dat niet afdoende werd aangetoond dat gebruik kan worden gemaakt van "stock materials" met "design optimization", minstens dat deze gegevens de lage prijs zouden verantwoorden.

Bij dit alles kan bijkomend worden opgemerkt dat de verzoekende partij tweemaal om een verantwoording werd gevraagd over deze prijzen en dan mocht, zo lijkt, des te meer verwacht worden dat zij in

ieder geval in de tweede prijsverantwoording dit alles zo volledig en concreet mogelijk onderbouwt.

3. Een derde grief van de verzoekende partij lijkt in te houden dat er wel degelijk een aparte prijs werd ingecalculeerd voor het leveren en aanlassen van de slotprofielen en extra slotprofielen.

In de mate dat ATO adviseert en daarin wordt bijgevallen in het gunningsverslag dat er in het prijsaanbod van de leverancier bepaalde zaken niet worden vermeld die echter reeds in de aangeboden prijs ingerekend dienen te zijn indien naderhand enige kostenoptimalisatie kan worden gerealiseerd, wordt in de huidige stand van het geding met de verzoekende partij aangenomen dat dit verwijst naar de opmerking in het advies van ATO van 13 februari 2014 dat in het prijsaanbod van Arcelor Mittal geen melding wordt gemaakt van bijkomend uit te voeren werken die gelinkt zijn aan de uitvoeringsmethode zoals bijvoorbeeld het oplassen van sloten, en dat deze opmerking van ATO aldus lijkt te slaan op de posten voor het "leveren van warm gewalste stalen buispalen met opgelaste sloten als primair combi-wandelement". De verwerende partij lijkt dit ook niet te betwisten.

Het lijkt juist dat Arcelor Mittal in haar "reference price levels", waarop de verantwoording van de verzoekende partij in wezen steunt, hiervoor geen prijs geeft, maar uit de bij de eerste prijsverantwoording van 12 december 2013 gevoegde detailrecht-vaardigingen van de diverse posten (bijlage 1), in het bijzonder die met betrekking tot de post omvattende "het leveren van de warm gewalste stalen buispalen met opgelaste sloten als primair combi-wandelement" (blz. 5/7 van bijlage 1), blijkt, zoals opgeworpen door de verzoekende partij, *prima facie* dat zij voor het leveren en aanlassen van de slotprofielen en extra slotprofielen, een aparte prijs incalculeerde, zodat dit wel degelijk in de aangeboden eenheidsprijzen lijkt ingerekend.

De verwerende partij lijkt dit in de nota trouwens ook niet te betwisten.

Het blijkt echter niet dat de verwerende partij zonder dit motief niet langer redelijkerwijze van oordeel kon zijn dat de eenheidsprijzen voor stalen damplanken en buispalen niet voldoende werden verantwoord.

4. Volgens de *vierde grief* van de verzoekende partij mag de overweging, dat de argumentatie van ATO geformuleerd in het eerste advies, van 29 november 2013, in haar advies van 13 februari 2014 van toepassing blijft, niet worden gevolgd. De verzoekende partij betoogt in die vierde grief op de eerste plaats dat zij in de tweede prijsverantwoording van 29 januari 2014 concreet de door haar van Arcelor Mittal verkregen verkoopprijzen voor de stalen damplanken en buispalen heeft aangetoond op basis van de erbij gevoegde stukken, en daarbij juist heeft aangetoond

dat deze scherpe prijzen het gevolg zijn van de tussen haar en Arcelor Mittal gevoerde onderhandelingen, hun uitmuntende commerciële relatie en de positie van de verzoekende partij op de markt. Zij toonde aldus aan dat zij het – door ATO betwijfelde – onderhandelingsresultaat juist wél heeft geboekt.

In het advies van 19 december 2013 na de eerste prijsverantwoording had ATO onder meer opgemerkt dat de nv Besix in haar offerte prijzen voor de leveringen van een aantal types damplanken en buispalen hanteert, die aanzienlijk lager zijn dan het gemiddelde van alle inschrijvers voor de betreffende posten, dat ATO meent dat deze inschrijver nalaat om aan te tonen dat zijn inschatting van het nog te boeken onderhandelingsresultaat, realistisch is en bovendien de kans dat een dergelijk prijsvoordeel kan worden gerealiseerd op een markt met wereldwijd slechts een handvol grote spelers, als uiterst miniem tot onbestaande inschat.

In de huidige stand van het geding volstaat het in dit verband te herhalen dat blijkens de e-mail van Arcelor Mittal zelf die "reference price levels" steunen op de specificaties, "lead times" en "design optimization". Aldus lijken de "reference price levels" die volgens Arcelor Mittal kunnen worden gehanteerd niet alleen te steunen op de commerciële positie van de verzoekende partij en lijkt deze, zelfs indien deze uniek zou zijn, geen afdoende verantwoording. Inzake de derde grief werd voorts reeds vastgesteld dat de verwerende partij *prima facie* van oordeel mocht zijn dat dit de voorgestelde lage eenheidsprijs niet verantwoordt. Inzake die commerciële positie van de verzoekende partij dient trouwens vastgesteld dat blijkens de prijsverantwoording van de gekozen inschrijver Arcelor in het algemeen kortingen lijkt aan te bieden.

In dit kader merkt de verzoekende partij "ten overvloede" nog op dat uit het advies van ATO van 29 november 2013 blijkt dat aan bepaalde inschrijvers ook prijsverantwoording werd gevraagd omwille van vermoedelijk onaanvaardbaar hoge inschrijvingsprijzen, dat zij de kans reëel acht dat deze vermoede abnormaal hoge inschrijvingsprijzen van bepaalde inschrijvers, mede gelet op de verschillen tussen de totale offerteprijzen en het aandeel van de staalprijzen daarin, betrekking hebben op de eenheidsprijzen van de posten voor de levering van de stalen damplanken en buispalen in welk geval de gemiddelde eenheidsprijs van alle inschrijvers voor deze posten weinig waard is als vergelijkingsbasis om te besluiten tot abnormale lage eenheidsprijzen.

Uit het vertrouwelijk voorgelegde advies van 29 november 2013 blijkt inderdaad dat ATO in het kader van het onderzoek naar "onaanvaardbaar hoge eenheidsprijzen" bij één inschrijver inderdaad verwees naar het "Leveren van warmgewalste stalen buispalen met opgelaste sloten als primair combi-wandelement volgens 24-2.2.1.2.A met diameter 1620" – posten 75, 76, 85, 80 en 84 in respectievelijk deelcontract

1, 2, 3, 4 en 5, maar voor die posten lijkt aan de verzoekende partij net geen verantwoording gevraagd.

5. In een *laatste grief* betoogt de verzoekende partij ten slotte dat het motief van ATO, bijgevallen door de verwerende partij, dat het vermoeden van abnormale lage eenheidsprijzen voor de levering van de stalen buispalen en damplanken niet zou zijn weerlegd aangezien er met betrekking tot de staalprijzen geen offerte of officiële overeenkomst voorligt, doch enkel een e-mail, in rechte niet in aanmerking kan worden genomen. De bij de tweede prijsverantwoording gevoegde e-mails tonen volgens het Weens Koopverdrag en ook naar Belgisch handelsrecht wel degelijk het bestaan aan van een overeenkomst tussen de verzoekende partij en Arcelor Mittal, waarbij zowel de te leveren goederen worden bepaald, namelijk de stalen damplanken en buispalen volgens de expliciet genoemde specificaties van het bestek, die Arcelor Mittal verklaart in het bezit te hebben, als de prijs.

In dit verband kan worden vastgesteld dat ATO in het advies van 13 februari 2014 inderdaad opmerkt dat "het […] opvallend [is] dat dergelijke belangrijke afspraken" via e-mail worden gemaakt en dat er geen officiële offerte wordt voorgelegd. De vraag rijst of zij aldus heeft uitgesloten dat een e-mail van een leverancier in een prijsverantwoording gebruikt kan worden des te meer nu ATO eerder, in het advies van 19 december 2013, zelf overweegt dat er "[o]p zich […] geen principieel bezwaar is tegen het feit dat een inschrijver in zijn prijszetting rekening houdt met een nog te boeken onderhandelingsresultaat, maar dan dient hij aan te tonen dat zijn inschattingen realistisch zijn, bv. door naar precedenten te verwijzen en deze grondig te staven".

Het valt trouwens op dat ATO in haar antwoord van 10 juli 2014 op een vraag van de gedelegeerd bestuurder haar standpunt te bevestigen inzake de abnormaliteit van de prijs voor de stalen damplanken en buispalen in het licht van het bestaan van twee e-mails afkomstig van Arcelor Mittal, weliswaar het advies van de afdeling juridische dienst-verlening citeert over het gebruik van het medium "e-mail" in dit kader, antwoord dat stelt dat een e-mail niet volstaat, maar dat ATO vervolgens in de eigen beoordeling opmerkingen formuleert "afgezien van de louter juridische implicaties van het medium waarmee Arcelor-Mittal haar aanbod aan Besix heeft overgemaakt".

In de huidige stand van het geding kan in dit verband worden volstaan met te herhalen dat deze e-mail van Arcelor – daargelaten of het wel een overeenkomst of aanbod is nu verwezen wordt naar "reference price levels", hetgeen ook verschillend lijkt van de "offerte" die de gekozen inschrijver voorlegde – uitgaat van de reeds besproken "design optimization" hetgeen de verwerende partij niet heeft aanvaard als een afdoende verantwoording. Eerder werd reeds vastgesteld dat de verzoekende partij niet *prima facie* aantoont dat de verwerende partij niet in

die zin mocht oordelen. De vraag of anders de e-mail kon volstaan is te dezen dan ook niet relevant, en dient dan ook niet nader te worden onderzocht.

In de mate dat de verzoekende partij in het algemeen vooraan in de toelichting bij het middel opwerpt dat ATO blijkbaar de derde prijsverantwoording niet ontving, lijkt zulks in dit verband niet relevant nu deze verantwoording niet ging over de prijzen van de stalen damplanken en buispalen.

Ook de opmerking aldaar dat ATO in haar advies en beoordeling blijkbaar evenmin de volledige offerte van de verzoekende partij met daarin haar plan van aanpak heeft betrokken, terwijl dit plan van aanpak met de daarin voor de verschillende onderdelen van de opdracht voorgestelde uitvoeringsmethode van groot belang zijn voor een correcte beoordeling van de prijzen, leidt in de huidige stand van het geding niet tot een andere conclusie.

Zo blijkt niet *prima facie* waarom een goed plan van aanpak de prijzen verantwoordt voor de posten waarover het hier gaat, zijnde het leveren van bepaalde stalen damplanken en buispalen. Bovendien kwam het dan aan de verzoekende partij toe dit eventueel in de verantwoording aan te tonen. *Prima facie* lijkt zij dit niet, minstens onvoldoende te hebben gedaan. Ook wordt in het middel niet nader geconcretiseerd aan welke punten in de offerte en het plan van aanpak ATO en de verwerende partij in de beoordeling van de prijzen voor deze posten zouden zijn voorbij gegaan.

Ook in de mate dat zij in het besluit van dit middel benadrukt dat de verwerende partij bij de beoordeling kennelijk geen rekening heeft gehouden met de finaliteit van het onderzoek van de prijzen, namelijk in de eerste plaats de aanbestedende overheid beschermen en ervoor zorgen dat de aanbestedende overheid een uitvoering bekomt die kwaliteitsvol is, stelt het ingeroepen arrest van de Raad van State nr. 178.640 van 17 januari 2008 inzake de nv VanBreda Risks & Benefits in werkelijkheid:

“Wat voorts de verantwoording van de prijzen en de beoordeling daarvan betreft, lijkt de eerste finaliteit van een prijsonderzoek de bescherming van de overheid zelf en vervolgens het vrijwaren van eerlijke concurrentie.”

De verzoekende partij toont niet aan hoe de verwerende partij zou ingaan tegen die finaliteit door niet te gunnen aan een inschrijver, zelfs al zou die het beste plan van aanpak indienen, zoals zij in het besluit benadrukt, waarvan het bestuur oordeelt dat deze, ondanks het feit dat deze drie keer een prijsverantwoording kon indienen, het vermoeden van abnormaal lage eenheidsprijzen voor een aantal, zo lijkt ook individueel of samen genomen niet onbelangrijke, posten niet weerlegt.

6. In de toelichting gaat de verzoekende partij ook, ondergeschikt, in op de argumentatie inzake het advies van ATO van 19 december 2013. Inzake de aankoopprijzen van de stalen buispalen en damplanken, stelt zij dat deze argumentatie van ATO door de tweede prijsverantwoording van 29 januari 2014 en de daarbij gevoegde stukken ter staving van de staalprijzen, volkomen is achterhaald en dat de afwijking van de gemiddelde prijs van alle inschrijvers voor de betrokken posten evenmin als valabel argument kan blijven gelden, te meer blijkt dat sommige inschrijvers prijsverantwoording hebben moeten geven omtrent vermoedelijk abnormaal hoge eenheidsprijzen, wellicht ook voor deze posten, zodat een gemiddelde prijs geen enkele vergelijkingswaarde heeft. Bovendien en vooral heeft zij met haar prijsverantwoordingen en met de voorgelegde stukken duidelijk en omstandig aangetoond dat zij over een bijzondere marktpositie beschikt en over een belangrijke commerciële relatie met Arcelor Mittal, waardoor zij ongetwijfeld veel scherpere prijzen heeft kunnen bedingen dan haar concurrenten-inschrijvers, prijzen die zij ook heeft aangetoond aan de hand van de bij de prijsverantwoording gevoegde stukken. Dat onderscheidt haar in belangrijke mate van de overige inschrijvers, wat precies één van de objectieve factoren is die in artikel 21, § 3, van het koninklijk besluit van 15 juli 2011 worden aanvaard als mogelijke prijsverantwoording.

Aldus herhaalt zij eigenlijk elementen die reeds eerder werden besproken.

7. Om al deze redenen toont de verzoekende partij in de huidige stand van het geding niet aan dat de verwerende partij niet redelijkerwijze van oordeel mocht zijn dat het vermoeden van abnormale eenheidsprijzen voor de posten voor levering van stalen buispalen en buisplaten waarvoor een verantwoording werd gevraagd, niet afdoende was weerlegd. Evenmin toont zij aan dat het onderzoek op dit punt onzorgvuldig gebeurde.

Dit motief lijkt dan ook draagkrachtig en lijkt op zich al de beslissing tot het weren van de offerte van de verzoekende partij te kunnen ondersteunen, zodat ook de materiële motiveringsplicht en de artikelen 21 en 95 van het koninklijk besluit van 15 juli 2011 niet geschonden lijken. Evenmin blijkt dan dat, alleen omdat de offerte van de verzoekende partij werd geweerd, niet meer gegund werd aan de voordeligste regelmatige offerte zoals vereist door artikel 25 van de wet van 15 juni 2006.

14. De Raad van State valt deze argumentatie bij.

De beoordeling van de gehanteerde uurtarieven en van de in aanmerking genomen recuperatiewaarde van materiaal.

15. In het licht van het voorgaande lijkt de verzoekende partij geen belang meer te hebben bij de inhoudelijke kritiek op de hiervoor vermelde, andere motieven.

Dit geldt ook voor de in ondergeschikte orde ter zake geformuleerde kritiek en voor de in ondergeschikte orde geformuleerde kritiek op de beoordeling in het eerste advies van ATO van de prijs voor de posten voor het leveren van natuursteen en van de opgegeven marge voor winst en risico.

Formele motiveringsplicht

16. In de mate dat in het middel ook de formelemotiveringsplicht wordt ingeroepen ten slotte, wordt in het verzoekschrift niet *prima facie* aangetoond waarom de bestreden beslissing gesteund op het beoordelingsverslag en de voormelde adviezen van ATO van 19 december 2013 en 13 februari 2014, waarvan de verzoekende partij kennis kreeg vóór het instellen van de vordering, niet afdoende formeel gemotiveerd zou zijn in de zin dat de verzoekende partij zich niet met voldoende kennis van zaken in rechte zou kunnen verweren. Het tegendeel blijkt veeleer uit het verzoekschrift.

Aanvullende nota

17. In de voormelde aanvullende nota herhaalt de verzoekende partij dat, in acht genomen de volgens haar hoge kwaliteit van de uitvoering en van het plan van aanpak dat zij heeft aangeboden, het kennelijk onredelijk en onzorgvuldig is om haar prijsverantwoordingen niet te aanvaarden, en dit enkel op grond van de beperkte, bovendien in feite en in rechte niet naar behoren bewezen beweringen, die de verwerende partij als motieven voor haar beslissing in het beoordelingsverslag heeft opgenomen, alsook dat ATO in haar advies en

beoordeling van de prijsverantwoordingen van de verzoekende partij blijkbaar de offerte van de verzoekende partij met daarin haar plan van aanpak, niet heeft betrokken, en dit hoewel dit plan van aanpak en de daarin voorgestelde diverse uitvoeringsmethoden voor de onderdelen van de opdracht, van cruciaal belang zijn om de aangeboden prijzen correct te beoordelen, omdat het plan van aanpak en de prijzen in deze opdracht immers zeer nauw samenhangen aangezien de aannemers zelf hun uitvoeringsmethoden dienen te bepalen. Zij stelt bijkomend vast dat onder meer de stukken 22, 23 en 32 van het administratief dossier bevestigen dat ATO inderdaad nooit kennis heeft gehad van de hele offerte van de inschrijvers en dus ook niet van de plannen van aanpak, zodat zij dus ook nooit het plan van aanpak van de verzoekende partij heeft gezien en daarmee dus ook geen rekening heeft kunnen houden bij het opstellen van haar advies. Zij heeft de prijzen dus "blindelings" beoordeeld, zonder deze in relatie van de door de verzoekende partij voorgestelde en in haar plan van aanpak zeer concreet uitgewerkte uitvoeringsmethoden te bekijken.

Voorts benadrukt zij dat uit de bijlage bij stuk 23 van het administratief dossier, en het daarbij gevoegde beoordelingsverslag, blijkt dat de Technische Beoordelingscommissie van de verwerende partij, bestaande uit diverse ingenieurs van de afdeling Zeeschelde, de afdeling Geotechniek en de NV De Scheepvaart, unaniem tot de conclusie kwam dat de verzoekende partij de technisch beste/meest volledige offerte indiende en dat het plan van aanpak van de verzoekende partij inderdaad de beste beoordeling verdient met 32 op 40 punten, tegenover slechts 26,5/40 punten voor de uiteindelijk gekozen inschrijver, en dat bovendien uit de stukken 23 en 32 van het administratief dossier blijkt dat de eigen administratie van de verwerende partij, na grondig onderzoek van de prijsverantwoordingen van de verzoekende partij en dit in relatie met en in het licht van het door haar ingediende plan van aanpak en de daarin voorgestelde uitvoeringswijzen – die dus in het prijzenonderzoek zijn betrokken, gemotiveerd oordeelde en besloot dat deze prijsverantwoordingen geheel aanvaardbaar zijn, voldoende garanties geven met het oog op een goede uitvoering van de werken en er geen reden is om aan te nemen dat er onregel-

matige prijzen zijn aangeboden. Daarbij bevestigde de eigen administratie van de verwerende partij in het kader van de aanvaarding van de prijsverantwoording ook dat de offerte van de verzoekende partij inderdaad zeer grondig werd opgemaakt en het nodige voorbereidende studiewerk reeds door de verzoekende partij werd verricht, alsook dat uit de offerte en het plan van aanpak effectief de grondige voorbereiding op technisch vlak en de grondige analyse van de beschikbare gegevens blijkt.

Zij betoogt ook dat uit de stukken 23 en 32 blijkt dat de eigen administratie van de verwerende partij, inbegrepen het afdelingshoofd van de afdeling Zeeschelde blijkens stuk 32 van het administratief dossier - positieve beoordeling van de prijsverantwoording ondertekend door Ir. Dauwe, Afdelingshoofd afdeling Zeeschelde -, de nog "resterende motieven" die in het beoordelingsverslag zijn opgenomen en waarop de beslissing is gesteund, namelijk de staalprijzen, de gehanteerde uurtarieven en de gehanteerde recuperatiewaarden, stuk per stuk zelf gemotiveerd weerlegde en daarover net het tegenovergestelde oordeelde en adviseerde.

Daarbij blijkt volgens haar opnieuw dat deze administratie, eigen aan de verwerende partij, in tegenstelling tot ATO, het plan van aanpak van de verzoekende partij, bijvoorbeeld voor het inbrengen van de stalen buispalen en damplanken/wanden, uitdrukkelijk in de beoordeling betrekt, wat zoals reeds aangevoerd, geheel logisch is.

Zij merkt daarbij op dat bij dit alles er van moet worden uitgegaan dat de leden van de technische beoordelingscommissie en eigen administratie van de verwerende partij, waaronder de genoemde projectingenieurs en het celhoofd van de afdeling Zeeschelde, meer dan eender wie beschikken over de meest relevante en deskundige technische kennis én prijzenkennis inzake de kwestieuze, hoog gespecialiseerde waterbouwkundige werken, omdat zij daar dagelijks mee te maken hebben, maar vooral omdat zij zelf het bestek inbegrepen alle technische bepalingen hebben opgesteld en dat

hun beoordeling en adviezen dus minstens zo deskundig, zo niet deskundiger zijn dan de adviezen van de adviseurs van ATO. Laatstgenoemden dienen immers in de meest uiteenlopende soorten dossiers te adviseren, vaak – en zeker in deze – zonder weinig concrete, laat staan doorgedreven kennis van de kwestieuze werken, laat staan in de praktijk. Het valt volgens haar trouwens op dat de adviseurs van ATO telkens amper één of twee dagen na ontvangst van de prijsverantwoordingen reeds hun advies terugstuurden, wat toch wel een zeer korte tijd is om een grondig onderzoek te kunnen doen.

18. Hiervoor werd reeds opgemerkt dat het feit dat de volledige offerte of het plan van aanpak niet werd voorgelegd aan ATO niet aantoont dat, inzake de prijzen voor de posten waarover het hier gaat zijnde het leveren van bepaalde stalen buispalen en damplanken, ten onrechte werd geoordeeld dat het vermoeden van abnormaliteit niet werd weerlegd. De opmerkingen in de aanvullende nota tonen het tegendeel niet aan.

Evenmin, zoals reeds gezegd, blijkt *prima facie* waarom een goede beoordeling van het plan van aanpak de betrokken prijzen verantwoordt.

Ook de argumentatie dat de afdeling Zeeschelde eerder de verantwoordingen van de verzoekende partij wel heeft aanvaard in de analyse van de eerste prijsverantwoording door de projectingenieur en in de analyse van de tweede prijsverantwoording door het afdelingshoofd, toont niet *prima facie* het tegendeel aan. Zo lijkt in de analyse van de eerste prijsverantwoording door de projectingenieur niet concreet te worden ingegaan op de “design optimization” waarvan in de tweede prijsverantwoording sprake en een reden waarom de verwerende partij het advies van ATO uiteindelijk bijtreedt.

In de analyse van de tweede prijsverantwoording door het afdelingshoofd wordt weliswaar opgemerkt dat uit de prijsverantwoording blijkt dat de verzoekende partij het dossier goed voorbereidde en wordt in dat kader verwezen naar “design optimization”. Vervolgens wordt verwezen naar de in de

prijsverantwoording gegeven voorbeelden zoals één of meerdere manipulatie-gaten, eventuele kleefhangers, injectiebuisjes, opgemerkt dat dergelijke optimalisaties eigen zijn aan de door de uitvoerder te kiezen/gekozen uitvoeringstechniek, "bijvoorbeeld betrekking hebben op de manier waarop de inschrijver de stalen elementen zal inbrengen" en dat dergelijke design-optimalisaties geen afwijking inhouden van de bepalingen van het bestek. Hij besluit in dat verband dat het vanuit technisch oogpunt zeker niet onlogisch is dat er nog dergelijke design-optimalisaties zouden worden doorgevoerd in functie van het fijnstellen en optimaliseren van de uitvoeringstechniek. Alhoewel ook dit een in wezen technische vraag is, blijkt niet *prima facie*, en de verzoekende partij verduidelijkt dit ook niet, hoe hieruit blijkt dat de leveringsprijs wel verantwoord is.

Voorts betreft dit telkens slechts een analyse die voor advies aan ATO werd voorgelegd en werd een eerste beoordelingsverslag waarin werd voorgesteld de offerte van de verzoekende partij, ondanks de andersluidende adviezen van ATO, niet te weren, door de raad van bestuur nooit gevolgd.

19. De algemene opmerking over de deskundigheid van ATO en deze van de afdeling Zeeschelde kon zo lijkt reeds in het verzoekschrift worden opgeworpen en, pas aangebracht in de aanvullende nota, is deze dan ook onontvankelijk.

20. Het argument dat ATO telkens amper één of twee dagen na ontvangst van de prijsverantwoordingen haar advies doorstuurt, toont evenmin op zich noodzakelijk aan dat de beoordeling door ATO en de verwerende partij de perken van de redelijkheid te buiten zou gaan of onzorgvuldig zou zijn en kon, zo lijkt, ook reeds worden opgeworpen in het verzoekschrift.

21.1. De verzoekende partij benadrukt in de aanvullende nota nog dat in het beoordelingsverslag en de gunningsbeslissing nergens ook maar sprake is van deze eigen, geheel andersluidende adviezen en beoordelingen door de eigen administratie en beoordelingscommissie van de verwerende partij en dat

evenmin wordt gemotiveerd waarom men uiteindelijk dan toch de welbepaalde beoordelingen en adviezen van ATO, namelijk diegene die in het beoordelingsverslag als de motieven van de beslissing zijn opgenomen, zonder meer is bijgevallen en als motieven voor de niet aanvaarding van de prijsverantwoordingen van de verzoekende partij heeft overgenomen, niettegenstaande de kennelijk andersluidende beoordeling en het andersluidend advies van de eigen administratie en beoordelingscommissie.

21.2. De verzoekende partij gaat er aldus, zo lijkt, aan voorbij dat de eerste analyse binnen de afdeling Zeeschelde nooit door het bevoegde orgaan werd bijgevallen en dat het eerste beoordelingsverslag nooit werd goedgekeurd en ook niet werd ondertekend door om het even welk lid van de beoordelingscommissie. Voorts dient te worden herhaald dat het weren van de offerte van de verzoekende partij in het uiteindelijke beoordelingsverslag waarop de bestreden beslissing steunt inhoudelijk wordt gemotiveerd en dat de verzoekende partij om de voormelde redenen niet aantoont dat die beoordeling wat het hier besproken punt van de prijzen voor de stalen damplanken en buispalen betreft inhoudelijk niet draagkrachtig is of de perken van de redelijkheid te buiten gaat. Naast de verwijzing naar het belang van het advies van ATO als gespecialiseerd orgaan voor prijsonderzoek binnen het Vlaams Gewest, lijkt aldus tegelijk ook gemotiveerd waarom de eerdere andere analyse, intern aan het bestuur, niet wordt bijgevallen.

22. Hiermee lijkt meteen ook het argument van de verzoekende partij beantwoord dat, nu de verwerende partij bij de beoordeling van een prijsverantwoording over een beoordelingsvrijheid beschikt die tot twee volledig tegengestelde beslissingen kan leiden, namelijk de offerte al dan niet onregelmatig te verklaren, en gelet op de grote impact van de beslissing om de offerte van een – in deze overduidelijk economisch meest voordelige – inschrijver substantieel onregelmatig te verklaren, de plicht tot motivering streng dient te worden opgevat en dat aldus de formelemotiveringsplicht, maar ook de materiëlemotiveringsplicht, veronderstelt dat een afdoende deugdelijke motive-

ring in de beslissing wordt opgenomen voor het feit dat de verwerende partij de ene beoordeling (van ATO) wel en de andere beoordeling (beoordelingscommissie) niet heeft gevolgd en dat dit des te meer klemt, nu uit wat voorafgaat blijkt dat de technische beoordelingscommissie en eigen administratie van de verwerende partij niet alleen als de meest deskundige beoordelaars terzake kunnen worden beschouwd, maar de prijzen ook hebben beoordeeld in het licht van en samen genomen met het plan van aanpak van de verzoekende partij, wat in de kwestieuze opdracht des te belangrijker is, nu het gaat om een zogenaamd prestatiebestek waar de inschrijvers zelf hun uitvoeringswijze, fasering, studie en dergelijke meer dienen uit te voeren, terwijl ATO daarentegen enkel de prijzen op zichzelf heeft beoordeeld.

Dit geldt ook voor het argument van de verzoekende partij, dat de analyse, beoordeling en advies van de beoordelingscommissie en eigen administratie van de verwerende partij bevestigen dat de uiteindelijke beoordeling op grond van de resterende motieven – die uiteindelijk in het beoordelingsverslag nog zijn "weerhouden" als motieven voor de beslissing tot het onregelmatig verklaren van de offerte van de verzoekende partij en waarvan de onjuistheid bovendien is aangetoond – de grenzen van een redelijke en zorgvuldige beoordeling te buiten gaat, "gelet op de hoge kwaliteit van de door verzoekster voorgestelde uitvoering en van haar plan van aanpak ('zoals unaniem' werd geoordeeld), de bewezen grondige voorbereiding en analyse van het dossier en de beschikbare gegevens met gunstige prijszetting tot gevolg, en de uiteindelijke score die de offerte van verzoekster kreeg toegekend in het licht van de gunningscriteria".

Herhaald wordt dat het feit dat de verzoekende partij de economisch meest voordelige offerte zou hebben ingediend irrelevant lijkt in het kader van het prijsonderzoek.

23. Het eerste middel is bijgevolg niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

24. In een tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 25 van de wet van 15 juni 2006, van de artikelen 21 en 95 van het koninklijk besluit van 15 juli 2011, van de artikelen 4 en 5, 8° en 9°, van de wet van 17 juni 2013, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, van de materiëlemotiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij vat dit middel als volgt samen:

> "62. De beslissing van de verwerende partij, om de prijsverantwoordingen verstrekt door de twee andere inschrijvers, de thv Roegiers - Herbosch Kiere - Hye enerzijds en de thv MBG - Dredging International anderzijds te aanvaarden, schendt de in het middel aangehaalde wettelijke bepalingen en beginselen.
> De motieven die zijn opgenomen in het beoordelingsverslag, nl. 'dat uit het prijsonderzoek is gebleken dat er geen vermoeden van abnormale prijzen te weerhouden is' om de prijsverantwoording van de THV Roegiers - Herbosch Kiere - Hye te aanvaarden, en 'dat uit het prijsonderzoek niet is gebleken dat de aangeboden prijzen abnormaal zijn' om de prijsverantwoording van de THV MBG - Dredging International te aanvaarden, betreffen immers een loutere stijlformulering en voldoen geenszins aan de formele motiveringsplicht
> De verdere motivering om de prijsverantwoording van THV Roegiers - Herbosch Kiere - Hye te aanvaarden, nl. 'dat uit het vergelijkend prijsonderzoek van ATO geen significante abnormaal lage of onaanvaardbaar hoge eenheids- of totale prijzen zijn gebleken en ATO bijgevolg geen aanleiding ziet om deze inschrijver te weren', is bovendien in rechte onjuist en dus onwettig, nu de (diensten van de) verwerende partij ook zelf een gedetailleerd prijsonderzoek heeft uitgevoerd, in navolging daarvan aan de THV Roegiers - Herbosch Kiere - Hye ook effectief een prijsverantwoording heeft gevraagd, en dus conforrn artikel 21 en 95 KB Plaatsing van 15 juli 2011 verplicht is die prijsverantwoording te onderzoeken en daarover te beslissen, wat ze kennelijk niet heeft gedaan.
> Vermits de beslissing tot aanvaarding van de prijsverantwoordingen van de andere twee inschrijvers en dus tot regelmatigverklaring van hun beider offertes, aldus evenmin wettig is tot stand gekomen, [want] de ingeroepen wettelijke bepalingen en algemene rechtsbeginselen schendt, is het ook niet langer zeker dat de opdracht wettig werd gegund aan de

inschrijver met de economisch voordeligste regelmatige offerte, wat ook een schending uitmaakt van artikel 25 Overheidsopdrachtenwet."

Ook dit middel wordt nader toegelicht.

Beoordeling

25. Dit middel betreft de volgende beoordeling van de door de gekozen inschrijver en de thv MBG - Dredging International geboden prijzen:

> "Aan inschrijver 1, THV ROEGIERS – HERBOSCH-KIERE – HYE, Burchtstraat 89, 9150 Kruibeke, werd op 3 december 2013 een prijsverantwoording gevraagd op basis van art. 21 van het KB Plaatsing dd. 15.07.2011. ATO heeft aangaande de ingediende prijsverantwoording geanalyseerd en daarbij het volgende besluit geformuleerd: 'Voor de offerte van de inschrijver, THV Roegiers – Herbosch- Kiere – Hye, bleek uit het vergelijkend prijsonderzoek geen vermoeden van significante abnormaal lage of onaanvaardbaar hoge eenheids- of totaalprijzen. Bijgevolg ziet ATO geen aanleiding om deze inschrijver te weren voor deze opdracht'. Na gedetailleerd onderzoek van de opgevraagde prijsinformatie, is de aanbestedende overheid van mening dat het advies van ATO te volgen is. De aanbestedende overheid motiveert aldus dat uit het prijsonderzoek gebleken is dat er geen vermoeden van abnormale prijzen te weerhouden is."

> "Aan inschrijver 4, THV MBG – DREDGING INTERNATIONAL, Laarstraat 16 bus 12, 2610 Antwerpen werd op 3 december 2013 een prijsverantwoording gevraagd op basis van art. 21 van het KB Plaatsing dd. 15.07.2011. Na gedetailleerd onderzoek van de opgevraagde prijsinformatie, is de aanbestedende overheid van mening dat het advies van ATO te volgen is. Uit het prijsonderzoek is niet gebleken dat de aangeboden prijzen abnormaal zijn. De aanbestedende overheid is aldus van mening dat er geen aanleiding is om de inschrijver te weren voor deze opdracht".

26. In de mate dat in dit middel de formelemotiveringsplicht aan de orde is, kan worden herhaald dat de bestreden beslissing, teneinde te voldoen aan de formelemotiveringsverplichting die de verzoekende partij onder meer afleidt uit de wet van 29 juli 1991, de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen en dat die motivering

afdoende moet zijn teneinde de belanghebbende in staat te stellen terdege te oordelen of het zin heeft zich tegen de beslissing te verweren met de middelen die het recht hem ter beschikking stelt.

Aangezien geen van de twee betrokken inschrijvers onregelmatig werd bevonden lijkt te dezen artikel 5, 8°, niet relevant, maar wel artikel 5, 9°, van de wet van 17 juni 2013. Luidens dit artikel 5, 9°, bevat de in artikel 4 bedoelde gemotiveerde beslissing, naargelang de procedure en het soort beslissing, "de namen van de gekozen inschrijver of de gekozen deelnemer of deelnemers bij de raamovereenkomst en van de deelnemers en inschrijvers van wie de regelmatige offerte niet werd gekozen en de juridische en feitelijke motieven, waaronder de kenmerken en relatieve voordelen van de gekozen offerte, voor de beslissingen die daarop betrekking hebben".

27. Aangezien de offerte van de verzoekende partij als onregelmatig werd geweerd diende haar, overeenkomstig artikel 8, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 17 juni 2013 geen kennis te worden gegeven van de volledige gemotiveerde gunningsbeslissing, maar enkel van de "motieven voor de wering, in de vorm van een uittreksel van de gemotiveerde beslissing", hetgeen, zoals blijkt uit de beoordeling van het eerste middel, te dezen ook is gebeurd.

28.1. Met betrekking tot de gekozen inschrijver thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye, stelt de verzoekende partij in dit middel in de eerste plaats dat de verwerende partij in het beoordelingsverslag enkel verwijst naar het feit dat ATO aangaande de ingediende prijsverantwoording heeft besloten dat, "nu ATO zelf in haar vergelijkend prijsonderzoek voor de offerte van deze inschrijver geen vermoeden van significante abnormale lage of onaanvaardbare hoge eenheidsprijzen of totaalprijzen had weerhouden, er voor ATO geen aanleiding is om deze inschrijver te weren" en dat deze motivering in rechte niet kan worden gevolgd en onwettig is aangezien uit het beoordelingsverslag bladzijde 7, sub nr. 5. Prijsonderzoek, 2de alinea, immers blijkt dat niet alleen ATO, maar ook de

diensten van de verwerende partij zelf een gedetailleerd prijsonderzoek hebben uitgevoerd:

> "Hoewel ATO ter zake de offerte van de THV Roegiers - Herbosch Kiere - Hye dus kennelijk geen vermoeden van significante abnormaal lage of onaanvaardbare hoge eenheids- of totaalprijzen heeft weerhouden, heeft verwerende partij zelf dat blijkbaar wel gedaan.
> Immers, precies omdat de verwerende partij blijkbaar zelf vermoedelijke abnormale (lage of hoge) eenheidsprijzen vaststelde in de offerte van deze inschrijver THV Roegiers – Herbosch Kiere – Hye, heeft zij immers prijsverantwoording gevraagd op basis van artikel 21 van het KB Plaatsing van 15 juli 2011. De prijsverantwoording conform artikel 21 van het KB Plaatsing wordt enkel gevraagd als de aanbestedende overheid bij het prijsonderzoek vaststelt dat in een offerte een vermoedelijke abnormaal lage of hoge prijs wordt geboden.
> Eens de prijsverantwoording wordt gevraagd, is de aanbestedende overheid vervolgens verplicht die prijsverantwoording te onderzoeken, en een beslissing te nemen of die prijsverantwoording al dan niet aanvaardbaar is, en wanneer die prijsverantwoording niet aanvaardbaar is, om de offerte als onregelmatig te beschouwen, zoals voortvloeit uit artikel 21 en artikel 95 van het KB Plaatsing van 15 juli 2011.
> Op dat ogenblik heeft de aanbestedende overheid niet meer de mogelijkheid om de prijsverantwoording vooralsnog toch niet te onderzoeken en te stellen dat uit het vergelijkend prijsonderzoek er toch geen vermoeden van abnormale prijzen zou zijn gebleken, zoals de verwerende partij nu doet en stelt."

Bovendien blijkt aldus dat de verwerende partij de prijsverantwoording van de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye kennelijk niet eens op grondige en zorgvuldige wijze heeft onderzocht en beoordeeld, hoewel zij verplicht is dat te doen.

28.2. In de huidige stand van het geding blijkt uit geen van de voorgelegde stukken van het dossier waarin de verwerende partij zelf de prijzen onderzoekt dat zij bij de offerte van de thv Artes Roegiers – Herbosch-Kiere – Hye zelf vermoedelijk abnormale prijzen heeft vastgesteld waarvoor een verantwoording diende gevraagd en die bij niet verantwoording zou leiden tot het weren van deze offerte. Er werden weliswaar prijstabellen opgesteld maar daarbij werd nergens uitdrukkelijk geconcludeerd dat de prijzen van deze inschrijver in dat licht vermoedelijk abnormaal waren. De verwijzing in het beoordelingsverslag

naar het door de aanbestedende overheid en ATO uitgevoerd gedetailleerd prijsonderzoek toont *prima facie* ook niet noodzakelijk het tegendeel aan, nu dit evenzeer kan verwijzen naar het onderzoek van de prijsverantwoordingen zelf.

Voorts kan worden vastgesteld dat ATO in een brief van 29 november 2013 inzake de offerte van de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye vaststelt dat geen (groepen van) posten als "vermoedelijk abnormaal laag" werden geïdentificeerd "die samen een voldoende groot aandeel hebben in de opdracht opdat een ontoereikende prijsverantwoording zou kunnen leiden tot het weren van de inschrijver" en adviseert om aan deze inschrijver geen prijsverantwoording te vragen. Wel merkt ATO op dat deze inschrijver bij bepaalde posten een zeer sterk afwijkende prijs indiende maar dat het aannemelijk is dat dit een materiële verschrijving betreft. ATO adviseert daaromtrent om "precisering" te verzoeken. Evenmin blijkt, zoals al opgemerkt, *prima facie* dat de verwerende partij voordien wel van oordeel was dat deze prijzen abnormaal waren en, indien niet verantwoord, dienden te leiden tot het weren van die offerte. Aldus lijkt hier de vraag tot verantwoording gesteld met verwijzing naar artikel 21 in het algemeen ook hier niet te steunen op artikel 21, § 3, van het koninklijk besluit van 15 juli 2011. Dit wordt trouwens door ATO zelf bevestigd in het advies van 19 december 2013.

De projectingenieur stelt in haar onderzoek van de prijs-verantwoording van de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye vast dat uit de prijsdetaillering van de bevraagde posten blijkt dat de opgegeven prijzen blijkbaar geen materiële verschrijving zijn. Na onderzoek concludeert zij dat de prijsverantwoording "ontoereikend [lijkt] voor de gevraagde posten" – blijkbaar omdat een aantal essentiële aspecten van het werk over het hoofd werden gezien bij de kostprijsberekening, maar vraagt zij of ATO "kan instemmen met de conclusie dat, hoewel de prijsverantwoording ontoereikend is, de omvang van deze posten zodanig beperkt is in de totale inschrijving, dat dit geen aanleiding is de offerte te weren". ATO treedt die conclusie in voormeld advies bij.

Bijgevolg lijkt het feitelijk uitgangspunt van deze grief te falen.

28.3. Evenmin is dan *prima facie* aangetoond dat de verwerende partij de prijsverantwoording van de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye niet eens op grondige en zorgvuldige wijze heeft onderzocht en beoordeeld.

29.1. Ook het volgende "enkele motief" bij het prijsonderzoek van deze offerte, namelijk, "dat uit het prijsonderzoek is gebleken dat er geen vermoeden van abnormale prijzen te weerhouden is", kan volgens de verzoekende partij niet worden aanvaard want is een "loutere stijlformulering" die niet volstaat om het vermoeden van abnormaliteit van de prijzen te weerleggen. Het is evenmin afdoende formele motivering want het laat de verzoekende partij niet toe te begrijpen waarom de prijsverantwoording van de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye werd aanvaard. Daaruit blijkt evenmin dat de verwerende partij de prijsverantwoording van de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye werkelijk, laat staan op grondige en zorgvuldige wijze heeft onderzocht, en aldus ook de op haar rustende zorgvuldigheidsplicht heeft geschonden.

29.2. Herhaald kan worden dat de vraag tot verantwoording hier niet lijkt te steunen op artikel 21, § 3, van het koninklijk besluit van 15 juli 2011 en dat nooit lijkt geoordeeld dat de offerte voor voldoende belangrijke posten vermoedelijk abnormale prijzen bevatte die, indien niet verantwoord, zouden leiden tot het weren van deze offerte. In dat licht lijkt de voormelde motivering een afdoende motief op grond waarvan die offerte regelmatig werd bevonden wat prijzen betreft. Evenmin wordt aangetoond waarom hieruit dan zou blijken dat het prijsonderzoek niet op voldoende zorgvuldige wijze is geschied.

30.1. Ook inzake de offerte van de thv MBG-Dredging International, betoogt de verzoekende partij dat de verwerende partij in het beoordelingsverslag enkel en alleen stelt dat, na gedetailleerd onderzoek van de aangeleverde prijsinformatie, de aanbestedende overheid van mening is dat het advies van ATO te volgen is en "dat uit het prijsonderzoek niet is gebleken dat de aangeboden

prijzen abnormaal zijn". Dit laat de verzoekende partij naar eigen zeggen niet toe te begrijpen waarom de prijsverantwoording van de thv MBG-Dredging International wel werd aanvaard zodat de aldus in het beoordelingsverslag opgenomen motivering geenszins voldoet aan de formelemotiveringsverplichtingen.

30.2. Wat betreft deze offerte, stelt ATO in het advies van 29 november 2013 geen abnormaal lage eenheidsprijzen vast die samen een voldoende groot aandeel hebben in de opdracht opdat een ontoereikende prijsverantwoording zou kunnen leiden en adviseert zij aan deze inschrijver geen prijsverantwoording te vragen. Onder "Onderzoek van de aanvaardbaarheid van de prijzen" merkt ATO wel op dat, rekening houdend met de dringendheid van de gunningsprocedure, naast het het onderzoek naar abnormaal lage prijzen, ook reeds de nodige stappen in het onderzoek naar "onaanvaardbaar hogere prijzen" dienen gezet en dat, gelet op de afwijking van de offertes van de twee hoogste inschrijvers, de thv MBG-Dredging International en de nv Denys, ten opzichte van de raming, het aanbevolen is deze inschrijvers om verantwoording te verzoeken voor de belangrijkste groepen van posten of posten met "opvallend hoge eenheidsprijzen". Vervolgens worden bij beide inschrijvers een aantal posten met "opvallend hoge prijzen" geïdentificeerd die een voldoende groot aandeel hebben in het geheel van de opdracht. In haar conclusie adviseert ATO aan de thv MBG-Dredging International en de nv Denys een verantwoording te vragen "in het kader van het onderzoek naar onaanvaardbaar hoge eenheidsprijzen".

Het begrip "onaanvaardbare offertes" wordt gehanteerd in 26, § 1, 1°, van de wet van 15 juni 2006 en kan een grond zijn om, indien alleen dergelijke offertes worden ingediend voor de procedure van de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking te opteren. Blijkens dezelfde bepaling mag dit ook indien enkel onregelmatige offertes werden ingediend. Aldus lijkt het begrip onaanvaardbare offerte te verschillen van onregelmatige offerte en staat in de huidige stand van het geding niet vast dat met de verwijzing naar onaanvaardbaar hoge prijzen tegelijk werd vastgesteld dat dit vermoedelijk abnormale prijzen zijn. Evenmin blijkt dat de verwerende partij zelf van oordeel

was dat prijzen voorgesteld door deze inschrijver abnormaal waren en, indien niet verantwoord, moesten leiden tot het weren van die offerte. Aldus lijkt de vraag tot verantwoording gesteld met verwijzing naar artikel 21 in het algemeen hier niet te steunen op artikel 21, § 3, van het koninklijk besluit van 15 juli 2011. In dat licht lijkt de voormelde motivering een afdoende motief waarom die offerte regelmatig werd bevonden wat prijzen betreft.

In de mate dat de verzoekende partij opwerpt dat deze grief des te meer klemt nu "ter zake de – onterechte en ongegronde: zie het eerste middel – niet aanvaarding van de prijsverantwoording van verzoekster, de -in het eerste middel betwiste- motieven daarvoor wel in het beoordelingsverslag zijn opgenomen", lijkt, gelet op de het voorgaande, de vergelijking niet op te gaan met de vraag tot prijsverantwoording aan de verzoekende partij, die, zo lijkt, wel steunde op vastgestelde vermoedelijk abnormale lage prijzen.

In de mate dat zij nog aanvoert dat het "aldus" niet zeker is of de opdracht conform artikel 25 van de wet van 15 juni 2006 wel gegund werd aan de economisch voordeligste regelmatige inschrijver, leidt zij dit af uit het feit dat de aanvaarding van de ingediende prijsverantwoording door de gekozen inschrijver thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye immers niet afdoende, dan wel onjuist en onwettig is gemotiveerd, zodat niet vaststaat of zijn offerte inderdaad wel regelmatig is. Voorts leidt zij dit af uit het feit dat ook de aanvaarding van prijsverantwoording ingediend door de derde en laatste overgebleven inschrijver, thv MBG-Dredging International, evenmin afdoende is gemotiveerd, en het dus evenmin zeker is of deze inschrijver wel een regelmatige offerte heeft ingediend.

Aldus valt deze grief samen met de reeds besproken en niet ernstig bevonden grieven.

31. Het middel is niet ernstig.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

32. In een derde en laatste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 25 van de wet van 15 juni 2006, van artikel 95 van het koninklijk besluit van 15 juli 2011, van de artikelen 4 en 5, 8° en 9°, van de wet van 17 juni 2013, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, van de materiële motiveringsplicht en van het "patere legem quam ipse fecisti" beginsel.

Zij vat dit middel als volgt samen:

> "71. De beslissing van de verwerende partij, om de offerte van de gekozen inschrijver THV Roegiers - Herbosch Kiere - Hye inhoudelijk en materieel regelmatig te verklaren, schendt de in het middel aangehaalde wettelijke bepalingen en beginselen.
> De gekozen inschrijver THV Roegiers - Herbosch Kiere - Hye blijkt immers in werkelijkheid een substantieel materieel onregelmatige offerte te hebben ingediend, nu de door haar in haar plan van aanpak voorgestelde uitvoeringsmethode voor de afbraak van de ontlastings-gewelven afwijkt van essentiële besteksbepalingen, i.h.b. van het bepaalde sub 16.1.1* 'Oude historische kaaimuren', waarin expliciet is voorgeschreven dat het niet is toegelaten enige bovenbelasting aan te brengen in de invloedzone van de kaaimuren, en dat de volgende zones ten allen tijde gevrijwaard dienen te blijven
> • Historische kaaimuur zonder ontlastingsgewelven: 22 meter landinwaarts vanaf blauwe steen
> • Historische kaaimuur met ontlastingsgewelven: 25 meter landinwaarts vanaf blauwe steen
> 72. Bijgevolg is evenmin zeker of de opdracht conform artikel 25 Overheidsopdrachtenwet van 15 juni 2006 wel gegund werd aan de economisch voordeligste regelmatige inschrijver."

Ook dit middel wordt omstandig toegelicht.

Beoordeling

33. In dit middel wordt in wezen aangevoerd dat de offerte van de gekozen inschrijver afwijkt van het bepaalde in artikel 16.1* "Toegelaten

bovenbelasting" in deel B, Technische bepalingen van het bestek, en daarom als substantieel onregelmatig had moeten worden geweerd.

De verzoekende partij leidt dit af uit de volgende vermelding in het gunningsverslag bij de beoordeling van het plan van aanpak van de thv Artes Roegiers – Herbosch Kiere – Hye in het kader van het subcriterium "Kwaliteit van het plan van aanpak voor de afbraak van de historische kaaimuur inclusief de stalen funderingscaissons":

> "•Afbraak van de ontlastingsgewelven
> Bij de afbraak van de ontlastingsgewelven wordt de kraan bovenop de gewelven gepositioneerd en worden diepe uitgravingen gerealiseerd aan de rand van de nog niet uitgebroken gewelven. Uit de offerte blijkt niet dat voor deze uitvoeringsmethode ook de stabiliteit van de gewelven in deze omstandigheden wordt nagekeken. De stabiliteit van de gewelven wordt beschouwd als een risico eigen aan de voorgestelde methodiek, dat onvoldoende werd onderzocht."

34. Zowel de verwerende partij als de tussenkomende partijen betwisten, zo lijkt, in beginsel terecht het belang bij dit middel in de mate dat het eerste en tweede middel niet ernstig zijn. Dit middel betreft immers enkel de regelmatigheid van de offerte van de gekozen inschrijver en kan er, indien ernstig, dan ook niet toe leiden dat de opdracht niet zou kunnen worden gegund, meer bepaald ook niet aan de thv MBG-Dredging International.

35. Het derde middel wordt bijgevolg niet aanvaard.

IX. Besluit

36. Geen van de middelen is ernstig gebleken. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient dan ook te worden verworpen.

X. Rechtsplegingsvergoeding

37.1. De verzoekende partij vraagt dat de verwerende partij zou worden veroordeeld tot “de kosten m.i.v. de basis rechtsplegingsvergoeding”. De verwerende partij vordert hetzelfde ten aanzien van de verzoekende partij.

37.2. Overeenkomstig artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de afdeling bestuursrechtspraak een rechtsplegings-vergoeding toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

Artikel 67 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’, is krachtens artikel 4 van het koninklijk besluit van 28 maart 2014 ‘betreffende de rechtsplegingvergoeding bedoeld in artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973’ toepasselijk op de procedures in het administratief kort geding zoals de onderhavige.

Dit artikel 67 bepaalt:

> “§ 1. Het basisbedrag van de rechtsplegingvergoeding bedraagt 700 euro, het minimumbedrag 140 euro en het maximumbedrag 1.400 euro.
> In afwijking van het voorgaande lid bedraagt het maximumbedrag 2.800 euro voor de geschillen betreffende de regelgeving inzake de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten”.

37.3. Er is aldus grond om met toepassing van deze bepaling te dezen het door de verwerende partij gevorderde basisbedrag van 700 euro toe te kennen, nu zij door de verwerping van de vordering tot schorsing als in het gelijk gestelde partij dient te worden beschouwd.

37.4. De tussenkomende partijen vragen het rolrecht en de rechtsplegingsvergoeding “ten laste te leggen zoals voorzien door het procedurereglement van de Raad van State”.

Mochten zij hiermee vragen dat de verzoekende partij veroordeeld wordt tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding aan de tussenkomende partijen, volstaat de vaststelling dat luidens artikel 30/1, laatste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de tussenkomende partijen niet kunnen worden gehouden tot de betaling van deze rechtsplegingsvergoeding of deze genieten.

BESLISSING

1. Het verzoek van de nv Artes Roegiers, de nv Herbosch Kiere en de nv Hye tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

3. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.
De tussenkomende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 450 euro, elk voor een derde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2014, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,

bijgestaan door

Bram Van Thillo,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Bram Van Thillo	**Dierk Verbiest**